පුස්තකාලයාධිපති විෂය නිර්දේශය

04.03.01.01. විවෘත ලිඛිත තරඟ විභාගයේ විෂය නිර්දේශය :

පුස්තකාල විද්‍යාව :

1. **පුස්තකාල හා පුස්තකාලයාධිපතිත්වය**

(අ) පුස්තකාල හා පුස්තකාල ඉතිහාසය, පුරාතන සහ නූතන ලෝකයේ ප්‍රධාන පුස්තකාල

(ආ) ලේඛන කලාවේ සහ පොත් ඇතුලු ලේඛන මාධ්‍යයන්හි ආරම්භය හා විකාශනය

(ඇ) මුද්‍රණ ශිල්පයේ ආරම්භය, ව්‍යාප්තිය සහ පුස්තකාල හා සමාජ සංවර්ධන විෂය කෙරෙහි බලපෑම

(ඈ) පුස්තකාල වර්ග :

i. විශේෂ පුස්තකාල
රජයේ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා ආදි ආයතන ආශ්‍රිත පුස්තකාල , පර්යේෂණ පුස්තකාල වල ව්‍යුහය, කාර්යභාර්ය හා සේවාවන්

ii. ශාස්ත්‍රීය පුස්තකාල
විශ්ව විද්‍යාල හා වෙනත් උසස් අධ්‍යාපන ආයතන ආශ්‍රිත පුස්තකාල වල ව්‍යුහය, කාර්යභාර්ය හා සේවාවන්

iii. පාසල් පුස්තකාල

iv. මහජන පුස්තකාල

v. පිරිවෙන් පුස්තකාල හා ආරම්භක/ ආගමික ආයතන පුස්තකාල

(ඉ) පුස්තකාල කමිටු - ව්‍යුහය, අවශ්‍යතාවය, වැදගත්කම හා කාර්යභාර්ය

(ඊ) පුස්තකාල වෘත්තියට අදාල විද්වත් වෘත්තීය සංවිධාන හා ඒවායේ කාර්යභාර්ය:
ජාතික හා ජාත්‍යන්තර (ශ්‍රී ලංකාව/ ඉන්දියාව/ ඇමරිකාව/ බ්‍රිතාන්‍යය)

(උ) පුස්තකාල ගොඩනැගිලි සැලසුම්කරණයේදි සලකා බැලිය යුතු කරුණු/ පවත්නා ගොඩනැගිල්ලක පුස්තකාලයක් ස්ථාපනය/ සංවිධානය හෝ වැඩි දියුණු කිරීම

(ඌ) පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය නඩත්තුව, සංරක්ෂණය (Conservation) සහ ආරක්ෂණය(Preservation)

(එ) ආපදා (Disasters) සහ ආපදා කළමනාකරණය (Disaster Mamagement)

2. **දැනුම හා තොරතුරු සංවිධානය**

(අ) ග්‍රන්ථ වර්ගීකරණයේ අරමුණු හා ප්‍රයෝජන

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලයන්හි භාවිතා වන ප්‍රධාන වර්ගීකරණ ක්‍රම :
ඩිවි දශම වර්ගීකරණය, විශ්ව දශම වර්ගීකරණය

(ඇ) පුස්තකාල සූචියේ අරමුණු, ඇංග්ලෝ ඇමරිකානු සූචිකරණ නීති සංග්‍රහය (AACR) සම්ප්‍රදාය

(ඈ) ග්‍රන්ථ විස්තරය

(ඉ) AACR 2 සංස්කරණය භාවිත කරමින් සංලේඛ සම්පාදනය

3. **පුස්තකාල සම්පත් හා තොරතුරු සේවා**

(අ) විවිධ පුස්තකාල සම්පත්

(ආ) එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති හා එහි වැදගත්කම

(ඇ) පුස්තකාල සම්පත් තේරීම ඇතුලු ප්‍රතිග්‍රහණ ක්‍රියාවලිය

i. පුස්තකාල සම්පත් තේරීමේ මූලධර්ම, මූලාශ්‍ර

ii. ප්‍රතිග්‍රහණ ක්‍රියාවලිය, පිරිසැකසුම්කරණය ඇතුළු විවිධ තාක්ෂණික සේවා

iii. තොග සමීක්ෂණය සහ අපහරණ ක්‍රියාවලිය

(ඈ) ප්‍රකාශන, ප්‍රකාශන හිමිකම හා වාරණය

(ඉ) ප්‍රවර්තන සම්ප්‍රජානන සේවය (Curent Awareness Service)

(ඊ) පාඨක අධ්‍යාපන වැඩසටහන්

(උ) මහජන සම්බන්ධතා හා පුස්තකාල ප්‍රචාරණය

4. **තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය (Information Communication Technology)**

(අ) පුස්තකාල වල පරිගණක භාවිතය හා පුස්තකාල සේවාවන් හා කාර්යයන් වලදී තොරතුරු තාක්ෂණයේ වැදගත්කම හා ඵලදායිතාවය

බුද්ධි පරීක්ෂණය :

පද සංඛ්‍යා හා රූප වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ගැටළු සම්බන්ධයෙන් අපේක්ෂකයින් දක්වන නිගමන හා ප්‍රතිචාර ආශ්‍රයෙන් එම ගැටළු පිළිබඳ අර්ථාවබෝධය, ප්‍රමාණීකරණය හා කාලය හා අවකාශය අතර සහ සම්බන්ධතා වටහා ගැනීමෙහිලා දක්වන හැකියාව මැන බැලෙන ප්‍රශ්න පත්‍රයකි.

සාමාන්‍ය දැනීම :

ජාතික කලාපීය හා සමස්ථ ලෝකයේ විවිධ සංවිධාන පරිසරයන් තුල මෙන්ම අප සමාජය තුල පවත්නා සමාජීය, සංස්කෘතික, අධ්‍යාපනික, දේශපාලනික, ආර්ථික හා අදාල වෙනත් සාධකයන් සම්බන්ධයෙන් පුස්තකාල විෂය හා පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධව සාමාන්‍ය දැනුම පිළිබඳ අපේක්ෂකයාගේ දැනුවත්භාවය හා අවබෝධය මැන බැලෙන ප්‍රශ්න පත්‍රයකි.

<u>04.03.01.02. සීමිත ලිඛිත තරඟ විභාගයේ විෂය නිර්දේශය :</u>

පුස්තකාල විද්‍යාව :

1. **පුස්තකාල හා පුස්තකාලයාධිපතිත්වය**

(අ) පුස්තකාල හා පුස්තකාල ඉතිහාසය

(ආ) පුස්තකාලයන්හි සාමාජික කාර්යභාර්ය

(ඇ) පොත් සහ විවිධ ලේඛන හා ලේඛන, මුද්‍රිත නොවන මාධ්‍යයන්හි ආරම්භය හා විකාශය

(ඈ) විද්වත් වෘත්තීය සංගම්

i. ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය

ii. ඇමරිකානු සහ බ්‍රිතාන්‍ය පුස්තකාල සංගම්

(ඉ) පුස්තකාල වර්ග

i. පාසල් විද්‍යායතන පුස්තකාල

ii. රජයේ අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු පුස්තකාල

iii. මහජන පුස්තකාල

(ඊ) පුස්තකාල කමිටු

(උ) සංරක්ෂණය (Conservation) සහ ආරක්ෂණය(Preservation)

2. **දැනුම සහ තොරතුරු සංවිධාන**

(අ) ග්‍රන්ථ වර්ගීකරණය එහි අරමුණු හා ප්‍රයෝජන

(ආ) ග්‍රන්ථ වර්ගීකරණයක මූලිකාංග

(ඇ) දශම වර්ගීකරණය

(ඈ) සූචිකරණය හා එහි අරමුණු

(ඉ) AACR 2 සූචිකරණ නීති සංග්‍රහය

(ඊ) සංලේඛනය හා ග්‍රන්ථ විස්තරය

(උ) සූචි වර්ගය

3. **පුස්තකාල සම්පත් හා තොරතුරු සේවා**

(අ) විවිධ පුස්තකාල සම්පත්

(ආ) පුස්තකාල සම්පත් තේරීමේ ක්‍රියාවලිය

(ඇ) ප්‍රතිග්‍රහණය හා ප්‍රතිග්‍රහණ ක්‍රියාවලිය

(ඈ) පිරිසැකසුම්කරණය

(ඉ) තොග සමීක්ෂණය සහ අපහරණ ක්‍රියාවලිය

4. තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය (Information Communication Technology)

(අ) පුස්තකාල සේවාවන් කෙරෙහි පරිගණක තාක්ෂණයේ බලපෑම

බුද්ධි පරීක්ෂණය :

පද සංඛ්‍යා හා රූප වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ගැටළු සම්බන්ධයෙන් අපේක්ෂකයන් දක්වන නිගමන හා ප්‍රතිචාර ආශ්‍රයෙන් එම ගැටළු පිළිබඳ අර්ථාවබෝධය, ප්‍රමාණීකරණය හා කාලයෙහි අවකාශය අතර සහසම්බන්ධතා වටහා ගැනීමෙහිලා අපේක්ෂකයෙකු සතු හැකියාව මැන බැලෙන ප්‍රශ්න පත්‍රයකි.

සාමාන්‍ය දැනීම :

ජාතික කලාපීය හා සමස්ථ ලෝකයේ විවිධ සංවිධාන පරිසරයන් තුළ මෙන්ම අප සමාජය තුළ පවත්නා සමාජීය, සංස්කෘතික, අධ්‍යාපනික, දේශපාලනික, ආර්ථික හා අදාල වෙනත් සාධකයන් සම්බන්ධයෙන් පුස්තකාල විෂය හා පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධව සාමාන්‍ය දැනුම පිළිබඳ අපේක්ෂකයාගේ දැනුවත්භාවය හා අවබෝධය මැන බැලෙන ප්‍රශ්න ප්‍රතයකි.